

05.12.2022

7-А кл.

Історія України

вч. Рзаєва Н.О.

Тема: Культура Київської держави доби розквіту.

Мета: ознайомити учнів із процесом виникнення східнослов'янської писемності та розвитком української мови, з'ясувати значення заснування шкіл, проаналізувати основні здобутки давньоруської культури кінця X — першої половини XI ст. ; розвивати в учнів уміння робити певні висновки; формувати естетичні смаки учнів, потребу в збереженні культурних пам'яток минулого

1. Перегляньте відео: https://youtu.be/iPOx_QUpkIA
2. Опрацюйте опорний конспект:

СЛОВ'ЯНСЬКА ПИСЕМНІСТЬ

Святі Кирило і
Методій

Графіті зі стін
Софійського собору

Найважливішою характеристикою становлення будь-якого народу є формування власної мови.

Мовознавці вважають, що наприкінці III ст. до н. е. - на початку I ст. н. е. в слов'янському середовищі відбувалося поступове формування західнослов'янської і східнослов'янської мовних територій.

На Півдані в VI - VII ст. почали виразняватися ознаки майбутньої української мови. Зокрема, тут стали використовувати в мові «м'який» г.

Численні археологічні знахідки свідчать про широке поширення писемності серед різних верств населення Русі. Понад 400 написів знайдено на стінах Софійського собору в Києві. На одній зі стін собору вирізьблено абетку з 27 літер: 23 грецьких і чотирьох слов'янських - б, ж, ш, щ.

За часів князювання Володимира в Києві для князівських і боярських дітей було відкрито першу школу.

За повідомленням літописця, князь Ярослав Мудрий заснував школу, де навчалося 300 дітей старост і священників.

Основу освіти становили богослов'я, філософія, риторика і граматики. Вивчали на Русі й іноземні мови. Кількома мовами володів Ярослав Мудрий, а його син Всеволод удома опанував п'ять іноземних мов.

Осередками освіти на Русі були церкви і монастирі, які також сприяли розвитку літератури та мистецтва.

Освіта

А першу школу для дівчат уклала князівна Янка, дочка Всеволода Ярославича. Сталося це у 1086 році, навчальний заклад працював при Андріївському монастирі.

КНИЖНІ ПАМ'ЯТКИ

Остромирове Євангеліє, створене в 1056 - 1057 рр. в Києві дияконом Григорієм на замовлення новгородського посадника Остромира.

Сторінки Остромирового Євангеліє

Слово про Закон і Благодать

Книжний устав – урочисте письмо, що передбачало пропорційність кожного знаку.

Мініатюра - це малюнок невеликого розміру в книгах. Часто розміщувався на полі рукописів, хоча є мініатюри і на весь аркуш.

Заставка – композиція з орнаменту на початку книги чи розділу.

Ініціал – перша буква тексту.

Мозаїка - зображення або візерунок, зроблений із кольорових скелець - **смальти**.

Фреска – картина, написана фарбами на свіжій вологій штукатурці.

Ікона – живописне зображення Ісуса Христа, Діви Марії, ангелів, святих.

Мистецтво

МАРІЯ-ОРАНТА

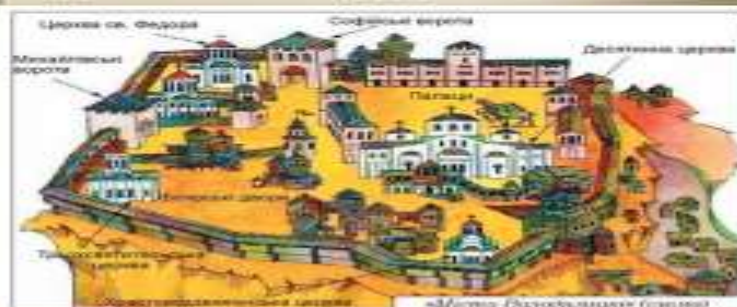
Христос-
Вседержитель

Архітектура

Архітектура – мистецтво проектування, спорудження та художнього оздоблення будівель.

НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

Відомим лікарем у Києві був **Агапіт**, який умів робити хірургічні операції. У писемних джерелах збереглися відомості про діяльність цього ченця Києво-Печерського монастиря. У 1076 р. Святославу Ярославичу Агапітом була зроблена хірургічна операція з видалення пухлини на шиї. На території Києво-Печерського монастиря він заснував першу лікарню.

Домашнє завдання: прочитати пар. 8. Скласти таблицю «Основні досягнення в культурі»

Галузь культури	Основні досягнення
Українська мова і писемність	
Освіта	
Література	
Архітектура	
Образотворче мистецтво	

Завдання надсилайте на освітню платформу Human,
вайбер 097-880-70-81, або на ел. адресу nataliarzaeva5@gmail.com